

Ilanngussaq B

INATSISARTUT

I

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut ilaasortat

ALLAKKIAQ

Ulloq: 11. februar 2013

J.nr.: 01.31.06/13-00619

2013-imi kommunalbestyrelsinut qinersinissamut partiinut qineqqusaarnissamut tapiissuteqarnissaq pillugu ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik Naalakkersuisut qinnuteqaataat

Naalakkersuisut inassutigaa:

- kontomi 77.03.01-imi, Partiit qineqqusaarnissaannut tapiissutinut tunngasumi, aningaasaliissutit 1.402.000 kroninik amerlineqassasut,
- konto pingaarnemi 20.11.50-imi, Ingerlatsineranut sillimatinut tunngasumi, aningaasaliissutit 1.402.000 kroninik ikilineqassasut.

1. Aallarniut

Partiit 2013-imi kommunalbestyrelsimut qineqqusaarnissaannut tapiissuteqarnissaq siunertaralugu 1,4 mio. kr.-it missaannik ilassutitut aningaasaliissuteqarnissaq Naalakkersuisut qinnutigaa. Inatsisartunut qinersinissap nalunaarutigineqarnerata kingorna qinnuteqaatip nassiunneqarnera tunngaviusunik isumaliuteqarnissamik tunngavissiivoq, taakku immikkoortoq 2-mi sammeneqarput. Tamatuma saniatigut qinnuteqaat pillugu isumaliutit aalajangersimasut immikkoortoq 3-p aamma 4-p ataani sammeneqarput. Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap aalajangiinissaanut kaammattuutit immikkoortoq 5-imi pingaarnersiorneqarput.

2. Inatsisartunut qinersinissamik nalunaaruteqarnermut atatillugu ilassutitut aningaasaliissuteqartarneq

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap ilaasortaanut allakkiaq, ataatsimiititaliap ulloq 31. januar 2013, nal. 12 nalinginnaasumik ataatsimiinneranut atatillugu agguanneqartoq innersuussutigineqarpoq.

Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 29 naapertorlugu qinersinissap nalunaarutigineqarnerata kingorna Naalakkersuisunik nutaanik qinersinissap tungaanut Naalakkersuisut atuutiinnassapput. Ilanngullugu aalajangersarneqarpoq Naalakkersuisuugallartut susassaqrarfiit ingerlaqqinnissaat qulakkeerniarlugu pisariaqartut kisiisa iliuuserisassagaat. Inatsimmut nassuiaatini ima allassimavoq:

"Aalajangersakkap taassuma siunertaa tassaavoq Naalakkersuisut imaluunniit Naalakkersuisunut ilaasortat ataasiakkaat piffissami Inatsisartunit atorfeqartumut naalakkersuinikkut piginnaatitsinerup atorunnaarfigisimasaani sanngiilliffigisimasaaniluunniit naalakkersuinikkut suliniutinik nutaanik aallarnisaannginnissaat. Suliniutit ingerlareersut

qineqqusaalernermut qineqqusaarnermulluunniit ilaasutut
salliutinniarnegartut isigineqarsinnaasumik aamma
ingerlanneqassanngillat. Malittarisassaq taamaalilluni Naalakkersuisut
aningaasaliissutinik, piginnaatitsissutinik imaluunniit atorfirmut
atugassiissutinik qineqqusaarnerup il.il. nalaani taamaaliortusnaanani
iluqaqtiginninniarnermik pasilliisoqarsinnaaneranut illersuutitut atorpoq”
(Uanga ataatigut titagara)

Qinersinissap nalunaarutigineqarnerata kingorna Naalakkersuisut tassanilu ilaasortat “Naalakkersuisuugallartut” atuutissapput, taamaallaallu Namminersorlutik Oqartussat susassa qarfiisa akornuserneqaratik ingerlaqqinnissaat qulakkeerniarlugu pisariaqartut kisiisa iliuuserisassavaat. Tamanna tunngavigalugu politikimut tunngasunik Naalakkersuisut aalajangiisinnaanngillat. Aammali allaffissornikkut aalajangiinissat annertunerusut tunngaviusullu aalajangiiffigineqarsinnaanngillat, naak taakku politikikkut akerleriissutaasinnaanngitsutut isigineqarsinnaagaluartut.

Pingaarnertut malittarisassatut isigalugu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut
ilisimatitsissutigineqartariaqartunik imaluunniit aalajangiiffigineqartariaqartunik
Naalakkersuisut aalajangiisinnaanngillat. Pingaarnertut malittarisassaq taanna kingullermik uteqqinneqarpoq Naalakkersuisut siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianit Naalakkersuisoqarfiit sinnerinut allakkiakkut 31. januar 2013-imeersukkut. Inatsisartunut qinersinissap nalunaarutigineqarnera sioqqullugu Naalakkersuisut suliassanik utaqqisinneqarsinnaanngitsunik Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut suliassanngorlugit nassiussimasinnaapput. Qinersinissap nalunaarutigineqarnerani taakku naammassillugit suliarineqarsimanngippata suliarineqarnerannut atatillugu Naalakkersuisut allaffissornikkut aalajangiisinnaapput, assersuutigalugu apeqqutigineqartunut akissuteqarlutik atortussanillu allanik nassiussillutik.

Folketingimi Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap suleriaasia pillugu nalunaarummi ulloq 7. april 2011-meersumi allassimavoq:

”6.2.6. Folketingimut qinersinissap nalunaarutigineqarnerata kingorna suliassanik suliarinnittarneq

1998 sioqqullugu qinersinissamik nalunaaruteqartoqartillugu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap sulinini unitsittarpaa suliassallu inaarlugit suliarineq ajorlugit, tamanna pisariaqarluinnartoq ministerip allakkatigut uppersarsinnaanngippagu. 1998-ip kingorna qinersinerup nalunaarutigineqarnerata kingorna suliassat politikikkut akerliissutigineqanngitsut inaarlugit suliniarlugit Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq ataasiarluni ataatsimiissimavoq. Suliassat arlaatigut qularnartullit akerliissutigineqarsinnaasulluunniit inaarlugit suliarineqanngillat. Taamatut periuseqarneq naapertuuttutut siunissamilu folketingimut qinersinissamik nalunaaruteqartoqartillugu ingerlaannartariaqartoq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.”

Kiisalu Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaannut allakkiami 13. maj 2009-meersumi (suliassaq nr. 01.31.06/09-00412) nassuiaatigineqarpoq folketingimut qinersinissap nalunaarutigineqarnerata kingorna Folketingimi Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq suliassanik tigusaqarneq ajortoq. Periuseq taamaattoq nunatsinni

aamma atuuppoq. Tamatumunnga naapertuuttumik Inatsisartunut ilitsersuummi immikkoortoq 4,4-mi allassimavoq:

"Qinersinissamik nalunaaruteqartoqarnerata ilaatigut kingunerisaanik ataatsimiititaliat angalanissaat ilaasortallu paasisassarsiorlutik angalanissaat pilersaarutigineqartut tamarmik ingerlaannartumik unitsinneqassapput. Ataatsimiititaliani ataatsimiittarnerit sapinngisamik unitsinneqassapput. Taamatutaaq naalakkersuinikkut partiinut Inatsisartunullu ilaasortanut sullissinissaq tunuarsimaarfigissallugu Inatsisartut allaffeqarfiat pisussaaitaavoq. Aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaatit Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut nassiunneqareersut politikikkullu akerleriissutaasinnaangitsut inaarlugit suliarineqarsinnaapput aammalu aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaatit nutaat aatsaat pisariaqarluinnartillugu aammalu qinnutigineqartut politikikkut akerleriissutaasinnaangitsullugit nassiunneqarsinnaapput."

Taamatutaaq Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap suleriaasiani § 7, imm. 5-imi allassimavoq:

"Siunertaq aningaasaliiffigisassatut qinnuteqaatigineqartoq kinguartinneqarsinnaangitsut, politikimut attuumassuteqanngitsut pisariaqarneralu sinnerlugu Inatsisartunngortussat aningaasaqarnikkut iliuuserisinnaasaannut killiliinngitsutut ataatsimiititaliamit isumaqatigiittumit nalilernerqarsimangippat aningaasaliissuteqarnissamik suliassat nassiunneqarsimasut sulilu naammassineqanngitsut Inatsisartunut qinersinissap nalunaarutigineqarnerani tamarmik atorunnaassapput."

Tamatuma kingunerisaanik qinersinissap nalunaarutigineqarnerata kingorna Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap sulinera minnerpaaffimmiitineqassaaq. Aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaatit nassiunneqareersut suliarineqarneri naammassineqarsinnaapput ataatsimiititaliap isumaqatigiittup nalilerpagu aningaasaliiffigisassatut qinnutigineqartoq kinguartinneqarsinnaangitsaq, politikimut tunngasuunngitsaq aammalu Inatsisartut aningaasaqarnikkut iliuuseqarnissamut periarfissaannik pisariaqarnera qaangerlugu killiliinngitsaq. Qinersinissap nalunaarutigineqarnerata kingorna aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaatit nutaat taamaallaat pisariaqavissortillugu aammalu qinnuteqarnermi siunertaq politikikkut akerleriissutaasinnaangippat aatsaat nassiunneqarsinnaapput.

Tamanna ima paasineqassaaq; ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaatip kinguartinneqarsinnaangitsut politikikkulluunniit akerleriissutaasinnaasutut isigineqarsinnaanera ilaasortap ataasiinnaalluunniit eqqarsarnartoqartippagu suliassaq politikikkut akerleriissutaasinnaasutut isigineqarluni suliarineqarsinnaajunnaassaaq. Aningaasaliissuteqarfissatut siunertaq politikikkut isumaqatigiinngiffioreermat suliassap politikimut tunngasutut nalilernaqartariaqarsorinarpoq, taamaattumillu ataatsimiititaliamit suliarineqarsinnaanani.

Taamaalilluni qinersinissap nalaani naalakkersuisut suliassanik ingerlatsinerannut atatillugu maleruagassanut atuuttunut aammalu naalagaaffiup aqunneqarnerani periutsinut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaat una naapertuutینگilaq.

Tamatuma saniatigut ilassutit aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaat una kinguartinneqarsinnaangitsut politikikkullu akkerliissutaangitsut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit isigineqarsinnaanersoq qularnarpoq. Ilassutit aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaat qinersinissap nalunaarutigineqarnerata kingorna nassiunneqartut ataatsimiititaliamit suliarineqassappata piumasaqaatit taakku eqquutsinneqarsimasariaqarput.

Tamanna tunngavigalugu Inatsisartunut qinersinerup kingorna Naalackersuisunnortut nutaat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut nutaamik inissitsitertumut ilassutit aningaasaliissuteqarnissaq pillugu qinnuteqaammik nutaamik nassiussinissaannut, tassa tamanna taamanikkussamut kissaatigineqartinneqassappat, ilassutit aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaat una utaqqinneqartariaqartoq ataatsimiititaliap allattoqarfia naliliivoq. Tamanna immikkoortoq 5-imi itisilernerpoq.

3. Missingersuusiornermut inatsimmi piumasaqaatit

Missingersuusiornermut inatsimmi § 28, imm. 2-mut qinnuteqaat naapertuunnersoq qularnarpoq: *"Nutaanik aningaasaliissuteqartoqarnissaanik aningaasaliissutinilluunniit allangortitsisoqarnissaanik qinnuteqaatit taamaallaat aningaasaqarnikkut iliussissanut pingaarutilinnut aammalu aningaasanut inatsisissap suliarinerani sillimaffigereerneqarsinnaasimangitsunut tunngasuusassapput."*

Ilassutit aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaatip aallaqqaasiutaa tunngavilersuutaalu ersernerlupput ataqatigiinnerallu ersarinnani. 2013-imi kommunalbestyrelsimut qineqqusaarnissamut tapiiffigineqarnissamik partiit arlallit qinnuteqarnerat qulequttami innersuussutigineqarpoq. Qineqqusaarnissamut partiinut tapiissuteqartarnerup atorunnaarsinneqarsimanera aallarniummi innersuussutigineqarpoq, isumaqarnarporlu taamaakkaluartoq tapiissuteqarnissap naalackersuinikkut suliaqartunit assut kissaatigineqarnera qinnuteqaammik nassiussinermut ilaatigut tunngavilersuutaasoq. Tamatuma saniatigut nunaqarfinnut aqutsisunut qineqqusaarnissamut tapiissuteqarnissaq pillugu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap 2009-mi aalajangiinera (09-409) issuaavigineqarpoq, tassani missingersuutinut inatsit immikkut innersuussutigalugu taamani qinnuteqaammik Naalackersuisut nassiussinerat ataatsimiititaliamit assut isornartoqartinneqarpoq. Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap nassiussisoqarnissaanik kaammattuuteqarsimatinnagu ilassutit aningaasaliissuteqarnissaq pillugu qinnuteqaammik Naalackersuisut nassiussisariaqangitsut ilassutit aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaammi matumani naggasiutigineqarpoq, taamaangippammi missingersuusiornermut inatsimmi maleruagassat malillugit sakkortuumik uparuaasoqarsinnaammat. Naak tamanna pillugu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap Naalackersuisunut saaffiginninngikkaluartoq ilassutit aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaat una ataatsimiititaliamit tiguneqarpoq. Allatut oqaatigalugu qinnuteqaat missingersuusiornermut inatsimmut naapertuutinngitsaq Naalackersuisut namminneq nassuerutigaat. Taamaakkaluartoq qinnuteqaammik nassiussineq nalinginnaangilluinnartut isigineqartariaqarpoq.

2013-imi aningaasanut inatsisip akuersissutigineqarneranut atatillugu ajuusaarnartumik paatsooqatigiinnerup kinguneratut ilassutit aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaat una isigineqarsinnaavoq. Ataatsimiititaliap aappassaaneerineranut isumaliutissiissutaani

qineqqussaarnissamut tapiissuteqarnissaq pillugu ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut ima oqaaseqaateqarput:

"Ukiumi aningaasanut inatsisip atuuffiani ilaatigut Inatsisartunut kommunalbestyrelsinullu qinersinissamut atatillugu partiinut nutaajusinnaasunut kiisalu qinigassanngortittunut ataasikkaanut kattusseqatigiinnulluunniit tapiissutinik taamaallaat immikkoortitsinissamik aalajangerneq naapertuussorinanngilaq. [...] Tamanna tunngavigalugu pingajussaaneerinissamut allannguutissatut siunnersuummik saqqummiusseqqullugit Naalakkersuisut amerlanerussuteqartunit siuliani taaneqartunit qinnuigineqarput, taamaaliornikkut partiit 2013-imi qineqqusaarnissaannut tapiissuteqarnissamut konto pingaarnemi matumani aningaasanik immikkoortitsisoqaqqullugu. [...]

Aningaasaliissutit amerlassusissaat partiillu akornanni agguaasseriaasissaq eqqarsaatigalugu Inatsisartut aningaasanut inatsisaanni 2009-meersumi konto pingaarnermut 10.06.10-mut, Partiit qineqqusaarnissaannut tapiissutinut tunngasumut, missingersuutinut ilanngussap" allannguutissatut siunnersuummut aallaavigineqarnissaanik amerlanerussuteqartut kaammattuutaat Naalakkersuisunit ima paasineqarsimasorinarpoq taamaallaat Inatsisartunut qinersinissamut atatillugu aningaasanik immikkoortitsinissaq ataatsimiititaliamit kissaatigineqartoq. Taamatut paatsuuilluni paasinninneq aallaavigalugu allannguutissatut siunnersuusiartik Naalakkersuisut oqaasertalersorpaat. 2013-imi aningaasanut inatsisissap pingajussaaneerneqarnissaanut Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaasa 66-it suliarinissaannut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq Inatsisartullu ullut unnuallu pingasut inorlugit piffissaqartinneqarput, taamaattumillu Naalakkersuisut missingersuutinut ilanngussaata amigaateqartut ataatsimiititaliamit Inatsisartunillu ajoraluartumik paasineqanngitsoorpoq. Pingajussaaneerinissamut allannguutissatut siunnersuut pillugu isumaliutissiisummi allassimasuni apeqqtu annertunerusumik itisilerneqanngilaq.

Allannguutissatut siunnersuummik akuersissutiginninnissap ingerlasimanera pissutigalugu qinnuteqaatip suliarinissaanut missingersuusiornermut inatsimmi aalajangersakkat – inussiarnisaartumik paasissagaanni – aporfionnginnerat tunngavilersuutigineqarsinnaavoq. Tamannali tassaassaaq inussiarnisaartumik paasinninneq, ilaatigummi missingersuusiornermut inatsimmi § 28-mut nassuiaatini ima allassimammat:

"Aalajangersakkami aappaatut aalajangersarneqarpoq nutaanik aningaasaliissuteqartoqarnissaanik aningaasaliissutinilluunniit allanngortitsisoqarnissaanik qinnuteqaatit taamaallaat aningaasaqarnikkut iliuusissanut pingaarutilinnut aammalu aningaasanut inatsisissap suloiarinerani sillimaffigereerneqarsinnaasimanngitsunut tunngasuusassasut. Tassa aningaasaliinissamik pisariaqartitsineq tassanngaannartumik pilersimasuusaaq peqatigitillugulu arlaatigut pinngaaruteqartuussalluni. Aningaasanut inatsisissap suliarinerani puiginerit taamaaqataalluunniit pissutigalugit aningaasaliinissanik pisariaqartitsilersimanerit imaluunniit nutaanik aningaasaliissuteqartoqarnissaanik kissaatit ukiumi tullermi aningaasanut inatsisissamut utaqqinneqarsinnaasut maleruagassatut pingaarnertut ukiup aningaasanut inatsisip atuuffiata ingerlanerani

Taamatulli inussiarnisaartumik paasinninnikkut qinersinissap nalunaarutigineqarneranut imaluunniit missingersuusiornermut malittarisassanut tunngatillugu amigaatit peerneqanngillat (takuuk immikkoortoq 4).

4. Pissutsit allat

Tamatuma saniatigut qinnuteqaammi pissutsit aalajangersimasut arlallit ataatsimiititaliamit eqqumaffigineqartariaqarput.

Missingersuusiornermut malittarisassaq

Naalakkersuisut missingersuusiornermut malittarisassiaanni atuuttumi 2008-meersumi immikkoortoq 4.3-mi allassimavoq ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaatit Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfimmu Naalakkersuisoqarfinnullu allanut tusarniaassutigineqartassasut, taakkulu oqaaseqaataat ilanngunneqartassasut. Immikkut aningaasaliissuteqarnissaq qinnutigineqarpat, tamatuma peqatigisaanik Naalakkersuisoqarfiit suliassaqarfiisa iluanni taartitut sipaarutissanik siunnersuuteqartoqassaaq.

Nutaanik allanngukkanilluunniit aningaasaliinissamik Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut qinnuteqaatit aningaasaqarnikkut illersorneqarsinnaasumik Naalakkersuisullu iluanni ataqatigiissaakkamik suliarineqartarnissaat qulakkeerniarlugu Naalakkersuisut taama piumasaqaasiorput, ilassutitullu aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaatinik suliarinnittarnermini piumasaqaatinik taakkuninnga Naalakkersuisut naammassinninnissaasa pingaartinneqartarnera ataatsimiititaliamit ileqquvoq. Tassunga atatillugu missingersuusiornermut malittarisassaq missingersuusiornermut inatsimmit tunngavissinneqarmat, taamaattumillu suknulluunniit Naalakkersuisuusunit imaaliillaannaq saneqqunneqarsinnaanngimmat, ataatsimiititaliamit innersuussutigineqartarpoq. Tamanna ataatsimiititaliap ukiut ingerlanerini arlaleriaqaluni Naalakkersuisunut oqaatigisarpaa. Aningaasaliissuteqarnissamik suliassanut atatillugu missingersuutinut malittarisassamik sanioqqutsisinnaaneq, tamatuma peqatigisaanik Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut ilisimatitsissuteqarnikkut aatsaat pisinnaasoq, ataatsimiititaliamut siusinnerusukkut allakkatigut oqaatigineqarpoq. Suliami matumani taama pisoqarsimanngilaq, tamannalu pitsaavallaanngilaq.

Taamaalillunilu Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfimmik Naalakkersuisoqarfinnilluunniit attuumassuteqartunik allanik tusarniaanissamik piumasaqaat ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaammi uani eqquutsinneqanngilaq, tamannalu missingersuusiornermut malittarisassamik unioqqutitsineruvoq. Aammalu Naalakkersuisoqarfiup iluani taartitut sipaarutissatut siunnersuutinik allassimasoqanngilaq, tamannalu missingersuusiornermut malittarisassamut aamma naapertuutinngilaq.

Nunaqarfinnut aqutsisunut qinersineq

Nunaqarfinnut aqutsisunut partiit qineqqusaarnissaannut tapiissuteqarnissaq pinnagu kommunalbestyrelsinut partiit qineqqusaarnissaannut tapiissuteqarnissaq ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaammi uani kisimi pineqarmat eqqumaffigeqquneqarpoq. Kommune Kujallip, Qeqqata Kommuniata aamma Qaasuitsup Kommuniata Sermitsiaq nr. 3, 2013-imeersumi nalunaarutaat naapertorlugu nunaqarfinnut aqutsisunut ulloq 2. april qinersisoqassaaq, tassa kommuninut qinersineq peqatigalugu.

Naalackersuisut qinnuteqaammik matuminnga nassiussinerat partiit arlallit kommunalbestyrelsinut qineqqusaarnissamut taamaallaat qinnuteqarsimanerannik tunngaveqartutut paasineqassappat, nunaqarfinnut aqutsisunut qineqqusaarnissamut partiinut tapiissuteqarnissamik Naalackersuisut aamma qinnuteqaannginnerat paasinarsinnaavoq.

Partiit nunaqarfinnut aqutsisunut qineqqusaarnissaannut aamma tapiissuteqarnissamut naalackersuinikkut sulinermut aningaasatigut tapiissuteqartarnej pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6 periarfissiivoq, tamannali aningaasanut inatsimmi allassimassaaq. Partiit nunaqarfinnut aqutsisunut qineqqusaarnissaannut qinnuteqaammi matumani aningaasaliissutit aamma atorneqarsinnaanissaat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpat, tamanna ataatsimiititaliap aalajangiinnermini erseqqissumik oqaatigissagaa kaammattuutigineqarpoq, taamaaliornikkut tamanna missingersuutinut ilanngussami allassimalersinnaaqqullugu. Illassutitut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaammi matumanerpiaq aningaasaliissutissat amerlineqarnissaat periarfissaqanngilaq – taamaattoqassappat nutaamik qinnuteqartoqartariaqarpoq, taassumalu aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaatinut tunngatillugu maleruagassat malittussaassavai (tak. immikkoortoq 2 aamma 3).

5. Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap iliuseqarnissamut periarfissai

A. Illassutitut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaammik matuminnga akuersineq

Tamatumani pisariaqarpoq suliassap kinguartinneqarsinnaanngitsutut politikikkullu akerleriissutaasinnaanngitsutut ataatsimiititaliamit isumaqatigiittumit isigineqarnissaa, taamaakkaluartorli missingersuusiornermut inatsimmi aamma missingersuusiornermut malittarisassami aalajangersakkanut kiisalu naalagaaffiup aquneqarnerani maleruagassanut naapertuutinnginnera suli atuutissaaq. Immikkoortoq 3-mi taaneqartutut isumaliutigineqarsinnaavoq 2013-imi aningaasanut inatsisissatut siunnersuummik sularinninnermi paatsuuisimaneq suliaq una aqutigalugu Naalackersuisunit taamaallaat aqqiiviginiarneqarnerseq, naak tamanna Naalackersuisut qinnuteqaataanni paatsuugassaannngitsumik allassimangikkaluartuq.

B. Qinersinissap nalunaarutigineqarnera innersuussutigalugu ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaatip matuma sularineqarnissaanik itigartitsineq aammalu Naalackersuisunngortut nutaat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut nutaamut qinnuteqaammik nutaamik nassiussisinnaanerannik erseqqissaateqarnej

Inatsisartunut qinersinissamik nalunaaruteqarneq tunngavigalugu immikkoortoq 2 naapertorlugu kaammattuutigineqarpoq qinnuteqaat una kinguartinneqarsinnaanngitsut politikikkullu akerleriissutaasinnaanngitsutut isigineqarsinnaanersoq ataatsimiititaliamit sukumiisumik isumaliutigineqassasoq.

Immikkoortoq 2 naapertorlugu kaammattuutigineqarpoq qinnuteqaatip suliarinissaa ataatsimiititaliamit itigartinneqassasoq aammalu innersuussutigalugu Inatsisartunut qinersinerup kingorna Naalackersuisunngortut nutaat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliangortumut nutaamut qinnuteqaammik nutaamik nassiussisinnaasut, taamaaliornikkut taakku aalajangiisussaviit 2013-imi aningaasanut inatsimmi allannguutaasinnaasut pillugit aalajangiisinnaaqqullugit. Periuseq taanna Inatsisartunut 2009-mi qinersinissap nalunaarutigineqarnerata kingorna suliasamat nassiunneqartumut atatillugu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaasimasumit toqqarneqarsimavoq. Taamaaliornikkut Naalackersuisunngortussanut Inatsisartunngortussanullu pituttuisumik maanna aalajangiinissani ataatsimiititaliap pinngitsoortissinnaavaa.

Qinnuteqaat taamaattoq 2013-imi aningaasanut inatsisissatut siunnersuummik suliarinninnermi paatsuuisimanerup iluarsineqarnissaannaanik aallaaveqarnersoq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliangortup, ilassutitut aningasaliissuteqarnissamik qinnuteqaammik Naalackersuisut nassiussissappata, isumaliutigisinnaavaa.

Paasissutissiissutigineqassaaq naalackersuinikkut sulinermut aningaasatigut tapiissuteqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 7 naapertorlugu kommunalbestyrelsinut qineqqusaarnermut tapiissuteqarfigineqarnissamik partiit qinnuteqarnissaminnut qinersinerup kingorna qaammatit marluk tikillugit periarfissaqarmata. Taamaalillutillu Inatsisartunut ulloq 12. marts qinersinerup kingorna Inatsisartunngortut/Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliangortut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaammik akuerinnippata partiit aningaasartuutigisimasatik kingumoortumik inatsisinut naapertuuttumik mutussusertissinnaavaat.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Julie Agersnap Kristensen
Ataatsimiititaliap allattaa

Kent Fridberg
Siunnersortaaneq

Nikolai Sten Christensen
Allattoqarfiup pisortaa

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliami ilaasortat

NUKINGIUSSASSAQ

ALLAKKIAQ

Puisit amiinik pisiortornerup matoqqatinneqarnerata unitsinneqarnissaa pillugu Naalakkersuisut qinnuteqaataat

Naalakkersuisut inassutigaat,

kontomi pingaarnermi 51.02.03-mi, Tunisinermi tapiissutitut, puisit amiinut tunngassutilimmi aningaasaliissutit 3.627.000 kr.-inik amerlineqassasut aamma kontomi pingaarnermi 20.11.50-imi, Ingerlatsinermut sillimmatitut tunngasumi aningaasaliissutit 3.627.000 kr.-inik ikilineqassasut.

Aallarniut

Kalaallit Nunaata kujataani, avannaani Tunumilu majip qaammataani puisit amiinik tunisinermut tapiissutitut tapiissuteqarnissaaq siunertaralugu 3,6 mio. kr.-inik ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik Naalakkersuisut qinnuteqarput. Piffissami qinersilerfiusumi qinnuteqaatip nassiuqqarnera apeqqutitut tunngaviusunik arlalinnik pilersitsivoq. Taakku immikkoortoq 1.x-imi matuma kingulianiittumi sammineqassapput. Tamatuma saniatigut isummernissamat tunngavissiaq ajornartorsiutinik aalajangersimasunik arlalinnik imaqqarpoq. Taakku immikkoortoq 2.x-imi sammineqassapput. Naalakkersuisut qinnuteqaataata isummerfiginnginnerani apeqqutitut tunngaviusut immikkullu ittut ataatsimiititaliamit sukumiisumik oqallisigineqartariaqarput. Ataatsimiititaliap periarfissai immikkoortoq 3-mi naatsumik sammineqassapput aammalu immikkoortoq 4-mi inerniliissut saqqummiunneqassaaq kiisalu suliap suliarineqarnera pillugu kaammattuutit saqqummiunneqassallutik.

Qinnuteqaatip suliarineqarnissaa itigartitsissutigeqqullugu (tassa imaappoq akuerinagulu itigartitsissutigeqqunagu) ataatsimiititaliamut kaammattuutigineqarpoq. Tamanna kissaatiginartinneqanngippat tamatumunnga taarsiullugu qinnuteqaatip Inatsisartuni suliarineqarnissaa qinnuteqaatigissallugu ataatsimiititaliamit isumaliutigineqarsinnaavoq.

1. Inatsisitigut tunngaviusutigit ajornartorsiut annertoq

Inatsisartunut qinersinissamik nalunaaruteqarnerup kingorna Naalakkersuisut qinnuteqaasiorput nassitsillutillu. Tamanna inatsisinut tunngaviusunut atatillugu ajornartorsiummik annertooujussuarmik pilersitsivoq.

Inatsisartut naalakkersuisullu pillugit inatsisartut inatsisaanni § 5, imm. 8 naapertorlugu naalakkersuisut siulittaasuat naalakkersuisunullu ilaasortat atuutissapput siulittaasumik

nutaamik naalakkersuisunullu ilaasortanik nutaanik qinersisoqarnissaata tungaanut. Taamaalillutik naalakkersuisut aamma pisussaaffeqarput Inatsisartunut nutaamik qinersisussanngornerup nalunaarutigineqareernerata kingorna Namminersornerullutik Oqartussat suliassaasa ingerlannissaannut. Inatsimmi aalajangersakkamut nassuiaatini piffissami pineqartuni Naalakkersuisut suliainnik ingerlatsinerannut tunngavissat killiliussalluunniit nassuiaatigineqanngillat.

Inatsimmi tunngaviusumi § 15, imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq ministeriaqarfik ingerlaannassasoq ministeriaqarfimmik nutaamik toqqaasoqarnissaata tungaanut. Ministeriugallartut taamatut sulinerminni suliainnut atatillugu suliainnik akornusersorneqaratik ingerlatiinnarnissaannut pisariaqartunik taamaallaat iliuuseqarsinnaapput.

Inatsimmi tunngaviusumi § 15, imm. 2-mi isummat tunngaviusut Inatsisartut naalakkersuisullu pillugit inatsisartut inatsisaanni § 5, imm. 8-p qanoq paasineqarnissaata nassuiaarneqarnissaannut tunngaviusinnaammata Naalakkersuisut Inatsisartullu inatsisilerituuisa ulloq manna tikillugu sanioqqutassaannngitsutut isigisimavaat.

Piffissani qinigaaffiusumi naalakkersuisut atorfimminnik ingerlatsineranni killissaritinneqartut Naalagaaffimmi inatsisini tunngaviusumi (aappassaanik saqqummersinneqartumi, qupperneq 129) professor dr. jur. Max Sørensenip ima nassuiarpai:

”Ministeriaqarfik Uniinnarnissaminik qinnuteqarsimasoq ministeriaqarfiup nutaap toqqarneqarnissaata tungaanut atuutissaaq. ... Pisuni taamaattuni naalakkersuinikkut iliuusissanik piffissaq kingulleq atorlugu iliuuseqarsinnaatitaanini ministerip atorluaasinnaanerata pinngitsoortinneqarnissaata qulakkeerneqarnissaa pisariaqartinneqarsinnaavoq. Taamaattumik ministeriugallartut atuuffimminni atorfilittatut akornusersorneqarani pisariaqartillugu aatsaat iliuuseqarsinnaasut § 15-imi aalajangersarneqarpoq. Tamatuma kingorna allaffissornikkut tunngaviusumik aalajangigassat annertunerusut pisinnaanngillat – naak naalakkersuinermut tunngassuteqanngikkaluarpataluunniit ... Aalajangersakkat taakku ministerimit sanioqqunneqarpata imaluunniit annertuallaanik aalajangiiguni eqqartuussivikkut suliassanngortinneqarsinnaasumik imminut akisussaaffilissaaq.”

Taamaaqataanik isumalik tassaavoq professor Alf Ross ”Dansk Statsforfatningsret”-imi (Dansk it naalagaaffianni inatsisit tunngaviusut) quppernermi 433-mi allassimasutigut.

Inatsimmi tunngaviusumi & 15, imm. 2-mi tunngavigisami siunertaavoq piffissami qinersinissap nalunaarutigineqarneraniit naalakkersuisut nutaat qinigaanissaasa tungaanut nunap aqutsisoqannginnissaa pinaveersimatinneqassasoq, kiisalu naalakkersuisuni ilaasortanit ataasiakkaanit allaffissornikkut ingerlatsiviit aquneqartut annertuumik siulersorteqaratik ingerlasariaqanngitsut. Aammattaaq piffissami kingullerpaami naalakkersuisuugallartup piginnaatinneqarnini atorlugu politikkikkut aallaaveqartumik iliuutsinik ingerlatsinissaa pinaveersaartinneqassasoq.

Naalakkersuisut naalakkersuisunilu ilaasortat ataasiakkaat naalakkersuisuugallartup, taamaallaallu Namminersornerullutik Oqartussat suliassaqarfiini akornusersorneqarani ingerlatsinissap pisariaqartutigut ingerlaannarnissaa suliassaralugu.

2005-imi naalakkersuisut allattoqarfiata tikkuarpaa inatsisini tunngaviusuni tamanna aalajangersagaq sukannersumik malinneqartariaqartoq.

Taamaalillutik nalinginnaasumik Naalackersuisut aamma Naalackersuisuni ilaasortat ataasiakkaat piffissaq aalajangersimasoq killigalugu suliat aalajangeriikkat taamaallaat ingerlassinnaavaat, aalajangigassallu immikkut ittut Naalackersuisunut aamma Inatsisartunut nutaanut aalajangigassanngortillugit.

Taamaalillutik Naalackersuisut aalajangigassanut politikikkut tunngassuteqartunut aalajangiisinnaanngillat. Kisiannili aamma tunngaviatigut annertuumik allaffissornikkut aalajangigassat suneqarsinnaanngillat, naak aamma tamakku politikikkut assortuussutaanngikkaluartutut isikkoqaraluarpataluunniit.

Aalajangigassat tigussaasut soorlu tjenestemanditut atorfiit qaffasinersutut inissisimasut inuttalerneqarnissaannut inassuteqaatit imaluunniit sulisunik tjenestemanditut qaffasissumik atorfilinnillik soraarsitsinissamut inassuteqaatit assersuutigalugu naalackersuisuni ilaasortaagallartup pisussaaffiisa avataaniissinnaasarpoq.

Inatsisissanut, peqqussutissanut nalunaarutissanullu missiliuutininik avammut tusarniaanissamut nassiussuinerit Naalackersuisuugallartup sularisinnaanngisaanut ilaasutut taaneqarsinnaapput.

Matumani eqqumaffigeqquneqarpoq aningaasanut inatsit aqputigalugu aningaasaliissuteqartoqartarmat. Aammattaaq taamaalilluni aningaasanut inatsimmik allannguinnissaq Naalackersuisunut ilaasortaagallartup (aammalu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap) ingerlassinnaanngilaa.

Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliami ilisimatitsinissaq imaluunniit akuersinissaq pisariaqartillugu Naalackersuisut tunngaviatigut aalajangiisinnaanngillat. Aammattaaq tunngaviatigut nalunaarutit nutaat assingusulluunniit inuttaasunik nutaanik pisinnaatitsinissamut pisussaaffiliisut soorlu aningaasaliinerit atulersinneqarsinnaanngillat.

Inatsisartunut qinersinissaq sioqqullugu Naalackersuisut suliassanik kinguartinneqarsinnaanngitsunik Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliamut nassitsinnaapput. Suliassat taamaattut Inatsisartunik qinersisoqartinnagu naammassineqarsimatinnagit Inatsisartut Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaani sularineqarnerinut tunngasunik Naalackersuisut allaffissornikkut aalajangiisinnaapput, soorlu apeqquteqaatit akineqarneri aamma atortussaasut allat nassiunneqartussat pillugit.

Suliat kinguartinneqarsinnaanngivissut aamma naalackersuisut nutaat qinerneqartinnagit kinguartinneqarsinnaanngitsut, soorlu ataatsimeersuarnerit, ukiut tamaasa nalunaarusiarineqartartut aamma eqqartuussinerit ingerlasut pillugit naalackersuisuugallartut ingerlatsinissaminnut pisussaaffeqarput.

Periaaseq tamanna aamma atuuppoq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliami sulianik sularinnittarnermi. Piffissami Inatsisartunut qinersinissamik nalunaaruteqartoqarnerani aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaatit kinguartinneqarsinnaanngitsut naalackersuinerimullu tunngassuteqanngitsut kisiisa Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap sularisinnaavai. Paatsoortoqaqqunagu tamanna Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap Naalackersuisunut siusinnerusukkat nalunaarutigivaa. Assersuutigalugu aningaasaliissuteqarnissamik suliamut 09-410-mut aammalu 09-411-mut aalajangiinerimut atatillugu ataatsimiititaliap Naalackersuisunut imatut allagaqarpoq:

"Inatsisartunut qinersinissaq tallimangornermi ulloq 17. april pisortatigoortumik nalunaarutigineqarpoq. Qinersereernissap tungaanut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap ingerlatai pisortat ingerlatsinerata akornutissarsiffiunngitsumik ingerlaannarnissaata qulakkeerneqarnissaanut taamaallaat sammisuussapput. Taamaattumillu qinnuteqaatit inuiaqatigiit unittuunnginnissaannut imaluunniit pisortat namminersortulluunniit annaasaqarnissaasa pinngitsoortinneqarnissaanut pisariaqartut isigineqarsinnaasut kisimik ataatsimiititaliamit suliarineqarsinnaapput. Taamaattumillu qinnuteqaatit naalakkersuinermit tunngassuteqarsinnaasut suliarineqarsinnaamgillat."

Piffissami Inatsisartunut qinersinissamik nalunaaruteqarfiusumi aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaammik Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq suliaqassappat pisortatigoortumik piumasqaatinik pinngitsoorani eqquutsinneqartussamik aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaat assortugassaannngitsumik eqquutsitsinngitsutut isigineqarpoq. Ilaatigut makku immikkut oqaatigineqarsinnaapput:

a. Aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaat kinguartinneqarsinnaavoq. Taamaalilluni Taamaalilluni maannakkorluinnaq iliuuseqarfigineqartussaamik tassanngaannartumik pisoqanngilaq. Taamaalillunilu piniarnermik inuussutissarsiuteqartut tunisinissamut mattunneqarnermikkut maannakkut ajornartorsiuteqarnerat qinersinerup kingorna assersuutigalugu suliaasaqarfimmu aningaasaliissuteqarnissamik akuersissuteqaqqinnikkut Inatsisartunngortussat Naalakkersuisunngortussallu tamakkiisumik taarteqartissinnaavaat. Taamaattoqarnissaata tungaanut piniartut naammaginarumik isertitaqanngitsut maleruagassat atuutereersut malillugit pisortanit ikiorsiissutinik pissarsiaqarsinnaassapput.

b. Aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaat akuerineqarpat tamanna Inatsisartunngortussat Naalakkersuisunngortussallu piffissap atuuffiannut kinguneqaateqassaaq. Tamannalu pinngitsoorneqartinneqarsinnaappat pisariaqaralunilu pissanngilaq.

c. Aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaat akuerineqanngikkaluarpat pisortat namminersortulluunniit tamanna annaasaqaatigissanngilaat. Qinnuteqaatip kingunerisaanik piniarnermik inuussutissarsiuteqartut isertitaqassanngillat, piniartulli aningaasanik taakkuninnga pissarsinissaminnut pinnaatitaannginnamik pissarsinissaminnulluunniit naatsorsuutissaqannginnamik tamanna annaasaqaatigissanngilaat. Akerlianik qinnuteqaat akuerineqarpat tamanna pisortat ingerlatseqatigiiffiata Great Greenlandip aningaasaqarneranut artukkersuutaq qissasoq Naalakkersuisut naatsorsuutigaat.

d. Suliaq naalakkersuinermit tunngassuteqarpoq, tassa aningaasaliissutinut siunertarineqartoq naalakkersuinikkut isumaqatigiinngissutigineqareermat. Tamanna pissutigalugu piffissami qinersiffiulersumi qinnuteqaammik akuersinissaminut suliarinninnissaminulluunniit ataatsimiititaliaq tunuarsimaartariaqarpoq.

e. Piniarnermik inuussutissarsiuteqartut majip qaammataani isertitaqaannarnissaat qinnuteqaammik akuersinissamut tunngavissaatinneqarsinnaanngilaq. Piffissami tassani assersuutigalugu nipisaat suaannik tunisisarneq piffinni amerlasuuni isertitaqarfiusinnaavoq. Tamatuma saniatigut oqaatigineqartariaqarpoq piniartut majip qaammataani puisit amiinik toqqorsinnaammata junimilu tuniseqqissinnaalerunik tunisinnaallugit. Taamaattoqassappat piniartut isertitaqarnissamut piffissaq atugassaat nikiinnartussaavoq, tamannalu ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqarnissamut immikkut tunngavissatut isigineqarnani. Tamatuma saniatigut oqaatigineqareersutut pisortanit ikiorsiiffigineqarnissamut periarfissaqarpoq.

1.1. Danmarkimi aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap periaasia

Folketingimut qinersinissamut nalunaaruteqarnerup kingorna aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaatinik suliarinninnermut atatillugu Folketingimi qanoq periaaseqartoqartarnersoq Danmarkimi aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap allattoqarfia ulloq 11. majimi apeqquteqarfigineqarsimavoq. Ataatsimiititaliat taakku marluk inatsisitigut tunngavigisaat periaasiilu annertuutigut assigiimmata periaatsip tamatuma Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit ilisimaneqarnissaa tulluurtuussaaq.

Folketingimut qinersinissamut ukiuni kingullerni sisamani-tallimani nalunaaruteqartarnermi suliassat marlussuit Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut suliassanngortinneqartarsimapput. Taakku tullianik ataatsimiinnermi tullermi ataasiakkaarlugit misissorneqassapput. Suliassaq naalakkersuinnermut tunngassuteqarnersoq imaluunniit allatut ajornartorsiutitaqarnersoq allanit naatsorsuunneqarnersoq Folketingip Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaata siulittaasuata apeqqutigisarpaa. Ilaasorta q ataasiinnarluunniit (17-iusunit) taama isumaqarpat suliassaq suliarineqassanngilaq.

Folketingimut qinersinissamik nalunaaruteqarnerup kingorna suliassanik nalinginnaasunik qanittukkut suliassanngortitsisoqarsimanngilaq. Ministeriaqarfiit isumaqatigiinniartartutut ingerlanerat tamatumunnga pissutaavoq. Tamatuma kingorna allaffissornermik ingerlatsisut qineqqusaarnermi peqataasinnaanatililu tapeeqataasinnaanngillat, taamaattumillu suliassanik naalakkersuinnermut attuumassuteqartunik suliqaarsinnaatitaanatik.

Taamaalilluni Danmarkimi Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap isuma ersarissaq imaappoq: Aatsaat allamik iliuuseqartoqarsinnaanngitsillugu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut suliassanik saqqummiussisoqartarluni saqqummiussisoqartariaqarpoq. Piffissami folketingimut qinersinissamik nalunaaruteqarfiusumi suliassanik naalakkersuinnermut attuumassuteqartunik suliassanngortitsisoqaraluarpat ajorluinnassaaq.

Folketingimut qinersinissamik nalunaaruteqartarnermi aningaasaliissuteqarnissamik suliassatuaq nassiunneqarsimavoq tassaasimavoq pinngortitap pilersitaanik ajunaarnersuaqarnermi tassanngaannartumik ikiuinissamut tunngassutilik. Taamaakkaluartoq suliassaq tamanna qinersinerup kingorna (Folketingimulli inissitsiterneq sioqqullugu) suliassaq tamanna saqqummiunneqarpoq. Tamatumunnga atatillugu gruppit siulittaasui (partiit siulittaasui folketingimi ilaasortaasariaqanngitsut pinnagit) uppersaapput aammalu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut nassiussinnginnermi isumaqatigiillutik.

Ukiut aqqaneq marluk (tassumalu siornatigut) matuma siorna qinersinissamik nalunaaruteqarnermi Danmarkimi Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq Aningaasaqarnermut ministerimut pisarnertut allagaqarpoq nalunaarutigalugulu qinersineq pissutigalugu suliassat tamarmik unitsinneqartutut isigineqartut. Pissuseq tamanna atorunnaarpoq aallarniutigalugulu periaaseq eqqaaneqartoq atorneqalerluni.

1.2. Qinnuteqaatip inatsisinut naapertuuttuunera pillugu Naalakkersuisut namminneq naliliinerat

Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap isummernissaanut Naalakkersuisut tunngavissiaanni qupperneq 2-mi qulequttami uani "Naalakkersuisuugallartut" pillugit immikkoortup ataani imatut oqaaseqartoqarpoq:

*"Qinersinissap nalunaarutigineqarnerata kingornagut naalakkersuisuugallartut
allannguutinik aalajangiisinnaanatililu nutaanik aaqqissuussisinnaanngillat,
taakkununnga ilaallutik suliassat aningaasaqarnermut sunniuteqartussat.
Naalakkersuisuugallartut aamma aalajangiisinnaanngillat*

*naalakkersuisunngorumaartunik pituttuisinnaasunik, assersuutigalugu
aningaasaleeqqinnissamik qinnuteqarnissamik ilimasaaruteqarnermik.
Naalakkersuisoqarallarnerani ileqquvoq apeqqutit pingaaruteqartut partiit
siulittaasuinut tusarniaatitut nassiunneqartarlutik, soorlu aamma suliami matumani
taamaaliortoqartoq.”*

Issuagaq tamanna Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit sukumiisumik maluginiarneqartariaqarpoq. Atugassiissutissanik nutaanik atugassiissutaareersunilluunniit allannguissamut, tassunga ilanngullugu sulianut aningaasaqarnikkut kinguneqartussanut (nassiunneqartussanut) atatillugu Naalakkersuisuugallartut aalajangiisinnaanngitsut Naalakkersuisut toqqaannartumik allapput. Allatut oqaatigalugu qinnuteqaatip matumani pineqartup Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut nassiunnissaanut inatsisinik naapertuinatik Naalakkersuisut namminneq ilisimaaraat. Ilisimasat malillugit aningaasat qinnutigineqartut siunnersuutiginnissaannut Naalakkersuisut inatsisitigut tunngavissaqarnatik Naalakkersuisut namminneq paasissutissiitigalutik Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut qinnuteqaammik nassiussinngisaannarsimapput.

Tamatuma kingorna qinnuteqaat inatsisinut naapertuuttuunnginnera ilisimanerarlugu Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaanit oqaatigineqannginnissaa Naalakkersuisut taamaalillutik qulakkeersimavaat, taamaalillunilu qinnuteqaatip akuerineratigut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq ”pisooqataatinniarlugu”. Qinnuteqaatip oqaasertalersornerani atorfilittat tapeeqataasimasut akisussaatinneqannginnissaat oqaasertalerneqarnerani qulakkeerneqarsimasorinarpoq.

1.3 Qinnuteqaatip akuerineqarnerani inatsisitigut tunngaviusutigut kingunerisassat

Aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit akuerineqassappat tamanna Namminersornerullutik Oqartussat inatsisaanik tunngaviusumik annertuumik unioqqutitsinerusaaq. Taamaattoqassappat piffissani Inatsisartunut qinersinissamik nalunaaruteqarfiusuni aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaatinik annertunerusumik annikinnerusumilluunniit naalakkersuinerneqarnermut attuumassuteqartunik arlalinnik siunissami suliaqartarnissani Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap naatsorsuutigisariaqarppaa. Tamanna Kalaallit Nunaanni naalakkersueriaatsimut, Kalaallit Nunaata isigineqarneranut minnerunngitsumillu aningaasaqarneranut annertuumik ajoqusiissaaq.

Aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaat taama tunngavissaanngitsigisoq tunngavigalugu Kalaallit Nunaanni inatsisinik tunngaviusunik, naalakkersuinerneqarnermut aningaasaqarnikkullu inissimanermik taama annertutigisumik allannguissaaq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap akuerisariaqanngilaa – aamma aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaat naalakkersuinerneqarnermut tunngasumik isigalugu kaammattuutigineqarsinnaagaluarlunilu kissaatiginartinneqaraluarpalluunniit.

Kalaallit Nunaanni inatsisinik tunngaviusunik Inatsisartullu suleriaasiannik periaasiannillu allannguissaaq naalakkersuinerneqarnermut kissaatigigaanni tamanna Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 5-imi imm. 8-mik allannguinerneqarnermut pisariaqarpoq – tamannalu aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaammik Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut nassiussinikkut akuersissuteqartoqarneratigulluunniit pissanani.

2. Qinnuteqaammi ajornartorsiutit aalajangersimasut

Aallarniummi oqaatigineqartut qinnuteqaammi ajornartorsiutit aalajangersimasut arlallit ataatsimiititaliamit eqqumaffigineqartariaqarput. Ajornartorsiut taakku ilarpassui immikkoortoq 1.x-ip ataani eqqaaneqareerput taakkulu innersuussutigineqarlutik.

2.1. Great Greenlandip aningaasaqarnikkut inissisimanera

Ulloq 25. oktober 2008-mi (Suliaq 08-380) Great Greenlandimut 8 mio. kr.-inik immikkut aningaasaliissuteqarnissaq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap akuersissutigaa. Tamatuma kingorna suliffeqarfiup aningaasaqarnikkut ajornartorsiuteqarnera pillugu ataatsimiititaliap ingerlaavartumik ilisimatinneqartarpoq. Suliffeqarfiup akiliisinnaajunnaarnissaa pinngitsoortinniarlugu suliffeqarfiup kiffartuussinissamik Namminersornerullutik Oqartussanut isumaqatigiissutaata 1. april 2009-mit 1. marts 2009-mut siuartinneqartariaqarsimavoq.

Naluneqanngitsut suliffeqarfiup tunisassiaanik nunani tamalaani tunisaqarniarnermi ajornartorsiuteqarnera suliffeqarfiup aningaasaqarniarnikkut ajornartorsiuteqarneranut tunngaviuvoq. Ammit uninngasuutigineqartut maanna 160.000-it sinnerpaat. Tuniniarnerat manna tikillugu iluatsinneqanngilaq.

Suliffeqarfiup 2006-imi 68,8 mio. kr.-it kaaviiartippai. Tamanna 2008-mi 15,8 mio. kr.-inut appariaateqarpoq.

Taamaalilluni suliffeqarfik aningaasaqarnikkut assortugassaanngitsumik ajornartorsiuteqartorujussuvoq.

Tamatuma saniatigut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaatip matumani pineqartup akuersissutigineratigut suliffeqarfiup imminut akilersinnaasumik ingerlatsiniarneranut ersarissumik ajorseriaataassasoq isummernissamut tunngavissiami allassimavoq. Taamaalilluni suliffeqarfimmuq tapiissutinik annertunerusunik pisariaqartitsinera killilersimaartinniarlugu Naalakkersuisut suliniuteqaqqullugit Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap 25. oktober 2008-mi kaammattuutaanut qinnuteqaat ersarissumik akerliummat oqaatigineqartariaqarpoq.

2.2. 2009-mi aningaasanut inatsisip akuerineqarnissaa aammalu missingersuusiornermut inatsimmi aalajangersakkat

2009-mi aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi kontomi pingaarnermi 51.02.03-mi, *Tunisinermi tapiissutinut, puisit amiinut* tunngasumi 27,2 mio. kr.-it immikkoortinneqarput. Taamaakkaluartoq allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussaqaarnissartik Naalakkersuisut toqqarpaat (Allannguutissatut siunnersuut nr. 126), tamatumalu kingorna tapiissutit 1 mio. kr.-inik ikilineqarlutik. Allannguutissatut siunnersuut taanna Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit isumaqatigiittumit akuerineqartussanngorlugu innersuussutigineqarpoq, tamatumalu kingorna 2009-mi aningaasanut inatsisissatut siunnersuuttip pingajussaaneernejarnerani Inatsisartunit akuersissutigineqarluni. Suliassaqaarfimmi sipaaruteqarnissaq puisit amiinik tunisaqarnermi ingerlatsineranut sunniuteqassasoq taamani Inatsisartunit ilisimaneqarpoq.

Kontomi pingaarnermi tassani aningaasaliissutit 3,6 mio. kr.-inik amerlineqarnissaat maanna anguniarneqarpoq. Taamaalilluni tamanna Nunatta Karsiata ingerlatsineranut aningaasartuutaani siunissaq ungasinnerusoq isigalugu oqimaaqatigiissaarinissaq siunertaralugu aningaasaliissutigineqartartut ikilineqarnissaat pillugu UKA 09-mi Naalakkersuisut Inatsisartullu aalajangigaannut tamanna naapertuutinngilaq.

Aammattaq missingersuusiornermut inatsimmi § 28, imm. 2-mi ima allassimasoqarpoq: *“Nutaanik aningaasaliissuteqartoqarnissaanik aningaasaliissutinilluunniit allanngortitsisoqarnissaanik qinnuteqaatit taamaallaat aningaasaqarnikkut iliuusissanut pingaarutilinnut*

aammalu aningaasanut inatsisissap suliarinerani sillimaffigereerneqarsinnaasimannngitsunut tunngasuusassapput.”

Suliassaqarfimmi sipaaruteqarniarfiusumi aningaasaliissutinik qaffaanissamik kissaateqarneq siumut isigineqareersinnaannngitsutut oqaatigineqarsinnaannngimmat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap eqqumaffigisariaqarpaa. Akerlianik tamanna siumut isigineqareersinnaalluinnarpoq.

Tamatuma saniatigut 2001-imi, 2002-mi, 2003-mi, 2004-mi, 2005-imi, 2006-imi, 2007-imi aammalu 2008-mi puisit amiinik tunisinermut tapiissutinut aningaasaliissutit amerlineqarnissaannik qinnuteqaatinik saqqummiussisoqartarmat (pisullu ilaatigut akuersissuteqartoqartarmat) erseqqissaatigineqartariaqarpoq.

Taamaalilluni missingersuusiornermut inatsimmi aalajangersakkamut oqaatigineqartumut qinnuteqaat naapertuuttutut oqaatigineqarsinnaannngilaq.

Aammalu puisit amiinik tunisinermut tapiissutit amerlineqarnissaannik qinnuteqaatinut atatillugu Ataatsimiititaliap aalajangigaani tamani Naalakkersuisut suliassaqarfimmik aqutsinerat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit sakkortuumik uparuarneqartarmat eqqaasitsissutigineqassaaq.

2.3. Piniarnermik inuussutissarsiuqartut aningaasaqarnikkut maanna inissisimanerat

Nunatsinni tamani aalisartut aningaasaqarnikkut annertuumik ajornartorsiuteqartut isertitaasa annertusisinneqarnissaat pisariaqartinneqartut Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermullu Naalakkersuisoq isumaqarmat qinnuteqaat saqqummiunneqartoq qinnuteqaammi allassimavoq. Taamaakkaluartoq piniarnermik inuussutissarsiuqartut maannakkorpiaq aningaasaqarnikkut inissisimanerat qinnuteqaammi sutigulluunniit eqqaaneqanngilaq. Qinnuteqaammi tamanna amigaataasutut isigineqartariaqarpoq, tamannalu suliassaqarfimmi tamatumani ilisimasatigut tunngavissaqarluarnissamik pisariaqartitsisoqarmat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap Naalakkersuisunut arlaleriarluni eqqaasitsissutigisarsimammagu minnerunngitsumik erseqqissaatigineqassalluni.

Allakkiami matumani pineqartumi eqqaaneqareersutut nunatsinni sumiiffinni arlalinni piniarnermik inuussutissarsiuqartut puisit amiinik tunisaqarnerup saniatigut allatigut isertitaqarnissamut periarfissaqarput. Assersuutigalugu sumiiffinni amerlasuuni nipisaat suaannik qaleralinnillu tunisaqarnikkut isertitaqarnissamut periarfissaqarluartoqarpoq.

Inuussutissarsiuqartut piniartuunermik allagartaqarnissamut piumasaqaataavoq isertitat tamarmiusut 50 %-ii piniarnermit aalisarnermilluunniit isertitarineqarsimanissaat. Taamaalilluni piffissami piniakkat akunnattoorfiani inuussutissarsiuqartut piniartoq allamik suliffissarsiorsinnaavoq, taamaaliornermigullu inuussutissarsiuqartut piniarnermut allagartani annaanagu isertitassani qulakkeersinnaallugit. Naalakkersuisut qinnuteqaataat taamaallaat inuussutissarsiuqartut piniartut isertittagaannut piniarnermit pissarsianut tunngassuteqarmat taama isikkoqartillugu qinnuteqaatip akuerineqarneratigut inuit piffissap ilaani sulisarnermikkut taartaasumik isertitaqartarnissamut isumannaarinnereersimasunut aningaasaliissuteqarnissaq aarleqqutigineqarsinnaavoq.

Tamatuma saniatigut pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 15-imi, 20. november 2006-imeersumi aalajangersakkat makku ataatsimiititaliamit eqqumaffigineqartariaqarput:

”§ 3. Kinaluunniit Kalaallit Nunaanniit toq tassanngaannartumik pisariaqavissumik pissaaleqilernermi pisortanit ikiorserneqartussaataavoq, tamatumani imminut ilaqtaminillu pilersuisinnaanngikkuni.

§ 4. Pilersuinermit akiligassanullu aalajangersimasunut kiisalu immikkut ittumik pisoqartillugu pisortanit ikiorsiissutinik pisinnaanermut piunasaqaataapput qinnuteqartup Kalaallit Nunaanni najugaqartuunissaa inuillu allattorsimaffiannut nalunaarsimanissaa makkuninngalu naammassinnissimanissaa”

Aalajangersagaq taanna nunatsinni innuttaasunut tamanut aammalu taamaalilluni piniartunut atuummat aalajangiusimaneqarnissaa pisariaqarpoq. Piniartut ”taarsersugassaanngitsunik” pisortanit ikiorsiissutit pinnagit puisit amiinik namminneq isertitaqarunik pitsaanerussasoq soorunami isumaqartoqarsinnaavoq, soorlu tamanna qinnuteqaammi oqaatigineqartoq. Taamaakkaluartoq eqqaasitsissutigineqassaaq isumaginninnermi oqartussaasut utertitsinissamik piunasaqaatitaqanngitsumik tapiissuteqaannartanngimmata. Isumaginninnermi oqartussaasut inatsimmi § 11 siuliani taaneqartoq naapertorlugi inunnut immikkut suliniuteqarnermikkut inunnut ikiorsiissutinik pissarsiaqartunut ikiuunnissamut pisussaataapput. Suliniut pisariaqartitat malillugit pikkorissaqqinnermik, ilinniartitsinermik, piginnaanngorsaqqinnermik atuartinneqaqqinnermilluunniit ilaqassaaq. Iliuuseqarnissamik pilersaarut tamanna ikiorsiissutinik pisartagaqartoq suleqatigalugu suliarineqassaaq, soorluttaaq pilersaarut kommunimit malinneqartussaasoq. Taamaalilluni utertitassaanngitsunik ikiorsiissutit kisimik pineqanngillat.

Tamatuma saniatigut ammit tunineqartut toqqorsivimmiitiinnarneqarnissaat igiinnarneqarnissaalluunniit piniartup nalunagu piffissami puit mamaarneranni puisit amiinik tunisaqarnissaq piniartumut ilumut imminut akilersinnaassanersoq tunngaviatigut isumaliutigineqartariaqarpoq. Tamanna eqqarsaatigalugu puisit amiinik igiinnarneqartussanik tunisiinnaranni taarserneqartussanik tapiissuteqarfigineqarnissaq piniartunut tulluarnerussagaluarpoq.

Piniartut aningaasaqarniarnikkut ajornartorsiuteqarnerat tunngavigalugu Naalakkersuisut qinnuteqaammik nassiussinerat eqqarsaatigalugu piffissami mattussinermi piniartut inuussutissaqarnissaasa periarfissaannik qulakkeerinnissaq siunertaralugu isummernissamut tunngavissiap Ilaqutariinnermut Naalakkersuisoqarfimmu tusarniaassutigineqarnissaanut Naalakkersuisoqarfik tunngavissaqartissimanngimmagu eqqumiiginarpoq. Taamatut tusarniaaneq qinnuteqaatip akuersarneqarnissaanut peqataasimasinnaagaluartoq eqqarsarnarpoq.

2.4. Aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiup Great Greenlandip kiffartuussinissamik isumaqatigiissutaata allanngortinneratigut kingunerisassat

Ingerlatseqatigiiffinnik ingerlatsinerup pitsanngorsarneqarnissaa pillugu inuussutissarsiornermik ingerlataqartunut aammalu aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffinnut Namminersornerullutik Oqartussanit pigineqartunut pisortat akuleruttarnerat annikillisaqqullugu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap Naalakkersuisunut ukiuni arlalinni kaammattuutigisarpaa. Tamatuma peqatigisaanik nunatta aningaasaqarnerata naalakkersuinikkut immikkoortukkuutaartumik aqunneqarnerata annikillisinniarnissaa anguniarneqarsimavoq. Tamatumunnga taarsiullugu ingerlatseqatigiiffiit ataatsimeersuartarneri aqqutigalugit Namminersornerullutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffiit aqutsissimavaat, tamannalu aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiit pillugit inatsimmi aalajangersakkanut naapertuuppoq.

Tamannarpiaq pissutigalugu ingerlatseqatigiiffiit Namminersornerullutik Oqartussanut innuttaasunullu sullissineranni atugassarititaasut aalajangersimanerusut ilisimaneqarnerusullu

qulakkeerneqarnissaat siunertaralugu ingerlatseqatigiiffiit arlallit, tassunga ilanngullugu Great Greenland kiffartuussinissamik isumaqatigiissuteqarfigineqarsimavoq. Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat aammalu Great Greenlandip akornanni kiffartuussinissamik isumaqatigiissut 2008-mi decemberimi atsiorneqarpoq. Taamaakkaluartoq Great Greenlandimik kiffartuussinissamik isumaqatigiissummi atugassarititaasut tassanngaannartumik allannngortinneqarnissaat Naalakkersuisut matuminnga qinnuteqarnermikkut kissaatigaat. Assersuutigalugu amernik pitsaassuseqanngitsunik toqqorsinermi Great Greenland aningaasartuuteqartinneqaqqissasoq qinnuteqaammi takuneqarsinnaavoq. Periuseq tamanna naapertuuttuussanersoq ataatsimiititaliamit isumaliutigineqartariaqarpoq. Taamaalilluni aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiit pisortanit pigineqartut eqqarsaatigalugit qinnuteqaatip akuersissutigineqarnera ilaarsiniarnermik kinguneqassanersoq sukumiisumik isumaliutigineqartariaqarpoq. Taamaalilluni ingerlatseqatigiiffiit aningaasaqarnerannut ajorseriaataassagaluarpuunniit ingerlatseqatigiiffiit kiffartuussinissamik isumaqatigiissutaannik imaaliallaannarlutik Namminersornerullutik Oqartussat piginittut siunissami allannguisinnaasut Namminersornerullutik Oqartussat aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiisa paasigunikkut tamanna siunissami kiffartuussinissamik isumaqatigiissuteqarniarnermut ajornartorsioritissilissaaq akitsorsaataallunilu. Taamaalillunilu isumaqatigiissutitigut piumasaaqatit tassanngaannartumik allannngortinneqarnerisa kingunerisaanik atuisut sullinneqarnerannut akit qaffannerisigut imaluunniit kiffartuussinissamik isumaqatigiissutinut akiliutit amerlineqarnissaannik piumasaaqateqarnermikkut suliffeqarfiit ingerlatseqatigiiffimmik ingerlatsinerup akitsorsinnaaneranut imminnut pinngitsooratik illersorniarsarilissapput.

Aammattaaq taamatut nalornissuteqarneq ingerlatseqatigiiffiit aningaasalersuisut annertunerusumik aningaasaliissuteqartinneqalissutaasussatut isigilersinnaavaat, tamannalu ilaatigut KNI-mut aammalu Royal Greenlandimut, tamarmik annertuumik akiitsulinnut, nunarsuarmi akiligassaqaarnikkut aningaasaqaarnikkullu ullumikkut ajornartorsiorfiusumi annertooujussuarmik kinguneqarsinnaalluni.

2.5. Great Greenlandip KNAPK-llu akornanni isumaqatigiissut

Puisit amiinik tunisinermi akit pillugit illuatungeriit ukiumoortumik isumaqatigiissutigisartagaanni tunisinissamik mattussineq KNAPK-p Great Greenlandillu akornanni majip qaammataani isumaqatigiissutigineqarpoq. Tamanna isumaqatigiissummi ilanngussaq 1-imi allassimavoq.

Isumaqatigiissummik tamatuminnga illuatungeriinnit isumaqatigiissutigineqartumik allannguinissamut Namminersornerullutik Oqartussat Great Greenlandimut pinngitsaaliissutigineqarpoq. Tamama akuersissutigineqartumik soqutigisalittut kattuseqatigiiffiit allat, tassunga ilanngullugit sulisartut kattuffiisa aningaasaqaarnikkut isumaqatigiinniarnerni assigiinngitsuni Naalakkersuisunik Namminersornerullutillu Oqartussanik siunissami ilanngutsitseratarsinnaanerannik Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap kinguneqarteratarsinnaavaa.

Great Greenlandip KNAPK-llu akornanni isumaqatigiissummut taamatut akuliunneq tunngaviusumik isigalugu aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffinnut inatsimmik unioqqutitsineruvoq, tamannalu pinngitsoortinneqassasoq Naalakkersuisut manna tikillugu kissaatiginngilaat.

Tamatuma saniatigut soqutigisalittut kattuffiup aammalu Namminersornerullutik Oqartussat namminneq ingerlataasa akornanni isumaqatigiinniarnernut Kalaallit Nunaanni

Namminersornerullutik Oqartussat akuliunnissaat tulluurtuussanersoq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap tamanut atatillugu isumaliutigisariaqarjaa. Ingammik ilaatigut tunisinermut tapiissutit ikilisinneqarnissaannik ilaatigullu decemberip qaammataani tunisinermut tapiissuteqarnissamut aningaasaqarnissap qulakkeerneqarnissaanik piginnittup kissaataanik Namminersornerullutik Oqartussat suliffeqarfiutaata (Great Greenland) qinnuteqaatimi akuerineqarnissaanik qinnuteqarneratigut maanna inissisimaneq ataatsimut immikkullu isigissagaanni. Kingullertut taaneqartumut atatillugu immikkut oqaatigineqassaaq piffissami oktoberimi aammalu novemberip qaammataata affaani majip qaammataanut sanilliullugu puisinniarnissamut ataatsimut isigalugu periarfissaqartoqannginnerani tunisinermik mattussinermik qinnuteqaatip matumani pineqartup akuersissutigineqarnera kinguneqassasoq naatsorsuutigineqarmat.

2.6. Aningaasat qinnutigineqartut

Majip qaammataani tunisinerup ammaqinneqarnissaanut 3,6 mio. kr.-inik Naalakkersuisut qinnuteqarput. Aningaasat 11. maj 2009-mi, tassa imaappoq *kingumut atuuttumik* tapiissutit atorniarneqartut qinnuteqaammi allassimavoq. Amminik tunisineq maanna matoqqammat paasiuminaappoq aningaasat kingumut atuuttumik ilumut atorneqarsinnaanersut. Taamaakkaluartoq qinnuteqaat ataatsimiititaliamit akuerineqassappat aningaasat akuersissutigineqartut siunissamut isumannaaraluni aatsaat atorneqarnissaat ataatsimiititaliamit piumasqaatigineqartariaqarpoq. Taamaalilluni missingersuusiornermut inatsimmi § 25, imm. 1-imi ima allassimasoqarpoq: ”*Ukiup aningaasanut inatsisip atuuffiata ingerlanerani nutaanik aningaasaliissuteqarnissamut oqaasertaliussaqarnissamullu imaluunniit aningaasaliissutinik oqaasertaliussanillu allannortitsinissamut piumasqaataavoq Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaat Inatsisartut sinnerlugit akuersissuteqaaqqaarsimassasoq.*” Taamaalilluni aningaasaliissutinik kingumut atuuttussanik akuersissuteqarnissaminut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq inatsisitigut tunngavissaqanngialq.

Tamatuma peqatigisaanik puisit amiinik tunisaqarnermut tapiissutinik aningaasaliissutinik kingumut atuuttussanik taamaaqatigilluinnagaanik 2005-imi decemberip qaammataani qinnuteqaat taamani Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaasup isumaqatigiittup itigartitsissutigimmagu eqqaasitsissutigineqassaaq. (Suliaq 05-159)

Taamaalilluni taamani Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaasooq ima allappoq:

”Naalakkersuisut qinnuteqaataat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit sukumiisumik isumaliutigineqarpoq. Kingumoortumik atortuulersitsinerup kingunissai pillugit ataatsimiititaliaq tunngaviusunik arlalinnik immikkut isumaliutersuuteqarpoq.

Tunisinermi tapiissutinik kingumoortumik tunniussineq iluaqutissarsiffiusumik kinguneqartussat taaneqartariaqarmat tapiissutit kingumoortumik tunniunneqarnissaat tunngaviusumik isigalugu ataatsimiititaliap ajornartorsiutissartaqartutut isiginngilaa. Tapiissutinilli kingumoortumik tunniussineq inunnut allanut kingunerluuteqarsinnaanersoq paasinarsisinneganngilaq. Taamatuttaaq paasinarsisinneganngilaq piniarianngitsoorneq tunisinngitsoornerluunniit tunngavigalugu isertitassaagaluanik taarsiiffigitinnissamik piumasqaateqarnermik kinguneqarsinnaanersoq.

Tamatuma saniatigut Naalakkersuisut qinnuteqaataannik akuersissutiginninneq aqutsiniarneq eqqarsaatigalugu piniartunut taamatullu Great Greenlandimut ajornakusoortitsisinnaasutut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit isumaqarfigineqarpoq.

Aammattaaq qilalugartassat amerlineqarnerisigut puisit amiinik tunisinerminngarnit piniartut isertitaqarnissamut annertunerusumik periarfissinneqassasut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Taamaattumillu aningaasaliissutip tamakkiisumik atorluarneqarnissaanik qulakkeerinissaq pisariaarulluni.

Kiisalu tapiissutiniq kingumoorutimik tunniussinissamik akuersissutiginninnissaq aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaatinut allanut pitsaanngitsumik maligassiuisinnaasoq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

Tamanna tunngavigalugu tapiissutiniq kingumoorutimik tunniussinissamik Naalackersuisut qinnuteqaataat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap isumaqatigiittup akuersissutigisinnaanngilaa.”

Aningaasat 3,6 mio. kr.-iusut qinnutigineqartut aatsaat siunissamut isumannaaraluni atornerqarunik majip qaammataata sinnerani tunisinerup ammaqpinneqarnissaanut aningaasat atornerqartariaqartut sinningaatsiassavaat. Taamaattumik qinnuteqaat ataatsimiititaliamit akuerineqassappat aningaasanit qinnutigineqartunit ikinnerusunik akuersissuteqarnissaq ataatsimiititaliamit isumaliutigilluarneqartariaqarpoq. Tamanna aamma Inatsisartunngortussat Naalackersuisunngortussallu atugassiissuteqarnissamut periarfissaannik killiliissaaq, tamannalu 1.x-imi taaneqartutut piffissami Inatsisartunut qinersinissamik nalunaaruteqarfiusumi Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaannut annertuumik salliutinneqartariaqarluni.

3. Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap periarfissai

Allakkiami matumani oqaatigineqareersut qinnuteqaat inatsisitigut tunngavissaqarluannngimmat ataatsimiititaliap akisussaaqataanissani pinngitsoorniarlugu qinnuteqaatip isummerfigeqqaarnagu Naalackersuisunut utertinneqarnissaa ataatsimiititaliap toqqarsinnaavaa.

Tamanna kissaatiginartinneqassanngikkaluarpat eqqaasitsissutigineqassaaq aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaatinik Inatsisartunut oqaluuserisassanngortitsinissaminut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq nammineq naliliinermigut missingersuusiornermut inatsimmi § 25, imm. 2 naapertorlugu toqqaasinnaammat. Aalajangersakkamut oqaaseqaatini allassimavoq aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaat immikkut isummerfigineqartariaqartillugu aalajangersagaq ilaatigut atornerqassasoq. Qinnuteqaammut matumani pineqartumut atatillugu taama ittoqarnera naatsorsuutigineqarluinnartariaqarpoq. Taamaattoqassappat tamatuma kingunerissavaa Naalackersuisut qinnuteqaatertik attatiinnarniarpassuk qinnuteqaat Inatsisartut ataatsimiinneranni aggersumi isummerfigineqassammat.

4. Inerniliineq

Qinnuteqaatip inatsisinut naapertuuttuunera nalornissutaasoq ataatsimiititalianut allattoqarfik ataatsimut isigalugu isumaqarpoq. Qinnuteqaat siunertarineqartorlu saqqummiunneqartoq inatsisini tunngaviusuni inatsisartoqarlunilu sulinermi maleruagassanut, Inatsisartut Naalackersuisullu inatsisaannut kiisalu missingersuusiornermullu inatsimmi maleruagassanut naapertuutinnngilaq.

Ataatsimiititaliaq tamatumunnga eqqumaniaqqussallugu pisussaataavunga. Pisussaaffik tamanna malinnngikkukku sulianik sumiginnaasutut aammalu inatsisitigut tunngavissat nalornissutaasut malillugit atugasseeqataasut inatsisilerinikkut akisussaatinneqaratarsinnaagama.

Isummernissamut tunngavissiaq akuerineqassagaluarpat tamanna piffissani Inatsisartunut qinersinissamik nalunaaruteqarfiusuni Naalackersuisut atuuffianni tunngavissarititaasunik aalajangiisuulluinnartunik unioqqutitsinerussaaq. Taamaalilluni Inatsisartut Naalackersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkat qitiusut atuuffissaat isumaarutsinneqassaaq, taamaalillunilu Kalaallit Nunaanni Inatsisartut tunngavigalugit naalackersuisoqarnermi

tunngaviusumik atugassarititaasut annertuumik allannortinneqassallutik. Qinnuteqaammi matumani pineqartumi aningaasaliissuteqarnissamik siunertarisamit ajortumik kinguneqaataasinnaasoq tamanna pingaernerutinneqartariaqarpoq

Tamatuma saniatigut siuliani eqqaaneqartut naapertorlugit aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaat aalajangersimasumik arlalinnik apeqquteqarnissamut tunngavissiivoq.

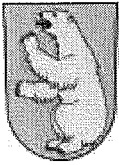
Kiisalu qinnuteqaat akuerineqaraluarpat tamanna issuaanissamut arlalinnik kinguneqassaaq, Kalaallit Nunaata siunissami aningaasaqarneranut ajoqutaasinnaalluartunik.

Taamaattumik aningaasaliissuteqarnissamik siunertarineqartoq isummerfiginagulu suliap suliarineqarnissaa itigartitsissutigeqqullugu ataatsimiititaliaq kaammattortariaqarpara. Kaammattuut tamanna ataatsimiititaliamit akuerineqassappat suliaq Inatsisartunut qinersinerup kingorna Naalakkersuisunngortussanit Inatsisartunngortussanillu suliarineqartariaqartoq Naalakkersuisunut nalunaarutigalugu suliaq Naalakkersuisunut utertinneqassaaq. Qinnuteqaat itigartinneqarsinnaanngitsutut ataatsimiititaliamit isigineqassagaluarpat Kalaallit Nunaanni Inatsisartunik tunngaveqarluni naalakkersueriaatsimut qinnuteqaatip kingunerisinnaasai pissutigalugit suliap Inatsisartunut suliassanngortillugu innersuunnissaanut pisinnaatitaaffini ataatsimiititaliap atorsinnaavaa.

2007-imi decemberimi piniartut tunisinermut tapiissutaannut aningaasaliissutit amerlineqarnissaannik qinnuteqaammut atatillugu apeqqutit Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit Naalakkersuisunut nassiunneqartut allakkiamut matumunnga ilanngussatut ilanngunneqarput. Apeqqutit taakku Naalakkersuisunit akineqanngisaannarsimapput aammalu qinnuteqaammut matumani pineqartumut atatillugu apeqqutit taakku ilarpassui suli attuumassuteqarluinnarlutik.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Nikolai Sten Christensen
Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap allattaa

Aningaasanut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoq

Suliaq nr. 01.31.06/07-00305 (Naalakkersuisut siulittaasuata ulloq 19. december 2007-imi aalajangiinerani nr. 253) pillugu **Naalakkersuisunut apeqqutit: Piniartunut 2007-imi tapiissuteqarnissamik qinnuteqaat**

Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaata kingullermik immikkut ittumik ataatsimiinnermini ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaat suliaraa, taannalu apeqqutininut makkununga Naalakkersuisut akissuteqarnissaannik Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaata qinnuiginninnissaanut pissutissaqalersitsivoq:

1. Aningaasaliissuteqarnissamik pisariaqartitsineq aningaasanut inatsisip atuuttut akuersissutigineqarnerani siumut naatsorsuutigineqareersimasinnaasimappat ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaatit missingersuusiornermut inatsit naapertorlugu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit akuerineqarsinnaanngillat. Aningaasat ataatsimut pingaarnersiorlugit sapinngisamik tulleriarneqarnissaat tamatumani siunertaavoq.

Aalisarnermut Piniarnermullu Pisortaqaarfik 2001-imi, 2002-mi, 2003-mi, 2004-mi, 2005-imi, 2006-imi maannalu 2007-imi piniartunut immikkut ittumik tapiissuteqarnissaq pillugu qinnuteqaatinik tigusaqarsimasoq Naalakkersuisut isummernissaannut tunngavissiami allassimavoq. 2007-imi aningaasanut inatsisip akuersissutigineqarnerani piniartunut immikkut ittumik tapiissuteqarnissamik pisariaqartitsinerup naatsorsuutigereerneqarsinnaannginneranut pissutsit qanoq ittut Naalakkersuisut isumaat malillugu atuussimappat?

2. 2007-imi aningaasanut inatsimmi aallarteqqinnissamut tapiissutissatut kr. 1.535.000-it immikkoortinneqarsimapput. Inuussutissarsiutigalugu aalisartut, inuussutissarsiutigalugu piniartut inuussutissarsiutigalugulu nunalerinermik ingerlataqartut aallarteqqinnissamut tapiiffigineqartarnerat pillugu inatsisartut inatsisaat nr. 3, 21. maj 2004-meersoq naapertorlugu aallarteqqinnissamut tapiissutissat aqunneqarput. Inatsisartut inatsisaanni kingullertut taaneqartumi § 1, imm. 2-mi allassimavoq pissutsini immikkut ittuni "silaannaap pissusiata kingunerisaanik, inuussutissarsiornikkut nalinginnaasumik ajornartoornikkut assigisaasigulluunniit annaasanut" Naalakkersuisut aallarteqqinnissamut tapiissuteqarsinnaasut. Tapiissutit ilaatigut qinnuteqartup aningaasaqarniarnikkut inissisimaneranut uppernarsaatiniq ilallugit qinnuteqarnikkut tunniunneqartarput.

Tapiissutit immikkut ittumik ikiorsiissuteqartarnermut aningaasaateqarfik aqutigalugu manna tikillugu tunniunneqartartut inatsisikkut aalajangikkamik tunngaveqarnani tunniunneqartarnerat naapertuutinnigitsutut isigalugu (Ombudsmandip 1998-imut ukiumoortumik nalunaarutaani taaneqartoq) Inatsisartut Ombudsmandiata kaammattuutaa inatsisiliornikkut malinniarneqarsimasoq inatsisartut inatsisaannik piareersaatinit takuneqarsinnaavoq.

Isummersuutit Ombudsmandip kaammattuuteqarnerani tunngavigineqartut ilaat tassaasimagunarpoq pisortanit tapiissutit tunngavissat inatsisitigut aalajangersarneqartut malillugit tunniunneqartariaqartut, taamaalilluni innuttaasut tapiissutinik pissarsinissamut pisinnaatitaaffitik/periarfissatsit ilisimasinnaassammattigit (soorlu aamma tamanna Naalackersuisut isummernissaannut tunngavissiamut ilanngussaq 3-mi oqaatigineqartoq).

A: Piniartunut immikkut ittumik tapiissutit pillugit saaffiginnissutinut arfiniliusunut akissuteqaamminni Naalackersuisut aallarteqqinnissamut tapiissutinik qinnuteqarnissamut periarfissat innersuussutigisimavaat?

B: Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq ilassutitut aningasaliissuteqarnissamik qinnuteqaammik akuersinermigut 2007-imi aningaasanut inatsimmi piniartunut aalisartunullu aallarteqqinnissamut tapiissutitut 1.535.000 kr.-inik immikkut ittumik tapiissuteqarnissamik Inatsisartut tamarmiusut tullerriarinerannik saneqqutsisutut oqaatigineqarsinnaava?

C: Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq ilassutitut aningasaliissuteqarnissamik qinnuteqaammik akuersinermigut mianerisassanik Inatsisartut Ombudsmandiata taaneqartutut kaammattuuteqarneranut tunngavigineqartunik saneqqutsinissamik akuersisimasutut isigineqarsinnaassava?

D: Aallarteqqinnissamut tapiiffigineqarnissamut 2007-imi qinnuteqaatit 2006-imi qinnuteqaatinit amerlanerusimappat? (Ukiunut taakkununga marlunnut kisitsit nalunaaqquneqarput)

E: Aningaasanut inatsimmi kontomi 50.01.04-mi aallarteqqinnissamut tapiissutissatut immikkoortitat amerlineqarnissaat tamatumunga taarsiullugu Naalackersuisut sooq qinnutigingilaat?

3. Inuuniarnikkut pisariaqartitanik imminnut ilaqtaminnillu pilersuisinnaangitsut allat assigalugit inuussutissarsiutigalugu piniartut pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat naapertorlugu pisortanit ikiorsiissutinik pissarsinnaapput.

A: Saaffiginnissutit katillugit arfiniliusut Naalackersuisut qinnuteqarnerannut tunngavigineqartut borgmesterimit isumaginninnermullu pisortamit saaffiginnissutinik ilaqartut Naalackersuisut isummernissaannut tunngavissiami allassimavoq. Inuussutissarsiutigalugu piniartut aningaasaqarniarnikkut ajornartorsiuteqartut pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat naapertorlugu ikiorsiissutinik pissarsinissaannut kommunit nammineerlutik akisussaaffeqarnerat borgmesterimut isumaginninnermilu pisortamut saaffiginnissuteqartunut akissuteqarnerminni Naalackersuisut oqaatigisimavaat?

B: Pisortanit ikiorsiissutit pillugit peqqussut naapertorlugu kommunit pineqartut pisussaaffimminnik isumaginninnissamut aningaasaqarnikkut periarfissaqanngitsutut Naalackersuisunit nalilerneqarpa, taamaassimappallu tassunga atatillugu Naalackersuisut/nunatsinni pissutsinut allaffik qanoq iliuuseqarsimappat?

C: Saaffiginnissutit katillugit arfiniliusut Naalackersuisut qinnuteqarnerannut tunngavigineqartut inunnit ataasiakkaanit saaffiginnissutinik ilaqartut Naalackersuisut isummernissaannut tunngavissiami allassimavoq. Suliamik eqqortumik ingerlatsinissamik ileqqussat naapertorlugit oqartussaasut saaffiginnissummik

tigusisussaangitsut saaffiginnissummik oqartussaasumut eqqortumut ingerlatitseqqittussaapput. Tamanna naapertorlugu saaffiginnissutit pineqartut kommunimi pineqartumi isumaginninnikkut oqartussanut Naalakkersuisut ingerlateqqissimavaat?

D: Kommunini pineqartuni pingasuni inuussutissarsiutigalugu piniartut pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat naapertorlugu 2007-imi qanoq annertutigisumik ikiorserneqarsimappat?

E: Piniartunut immikkut ittumik tapiissutit aningaasaliiffigineqarnissaannik Naalakkersuisunit qinnutigineqartut inuussutissarsiutigalugu piniartut pisortanit ikiorsiissutinik pisinnaasaraluannik pissarsinngitsoortissinnaavaat pisortanilluunniit ikiorsiissutisiassaralui ikiliseratarsinnaavaat?

F: Inuussutissarsiutigalugu piniartut taakkulu ilaquataat piniagassaasuanermi tunitsivissaaleqinermiluunniit pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaannit atuuttumit naammaginarumik illersorneqanngitsut Naalakkersuisut naliliippat? Taamaassimappat Inatsisartut peqqussutaanni allannguutit qanoq ittut ingerlatilersaarnerlugit nassuiaateqaqqullugit Naalakkersuisut qinnutigineqarput.

4. "Qinnuteqaatip akuersaartumik suliarineqarnissaanik Naalakkersuisut aalajangererat qinnuteqaatini pissutsinut aallaaserineqartunut attuumassuteqartoq" Naalakkersuisut isummernissaannut tunngavissiami paasissutissiissutigineqarpoq. Naalakkersuisut isummernissaannut tunngavissiami piffimmi allami paasissutissiissutigineqarpoq tapiinissamik imaluunniit aningaasartuutit aalajangersimasut akilernissaasa kinguartinnissaannik qinnuteqaatit ukuninnga tunngavilersorneqartut:

- Puisit amiisa akiisa appasinneri
- Puisit amiinik tunitsiviit ilaasa matuneri taassumalu kinguneranik aningaasarsiornerup ajornerulernera
- Ilaatigut aammattaaq aalisakkanik piniakkanillu allanik tunitsivissat pitsaannginneri tunitsivissaqannginnerluunniit
- Silaannaap allanngornera pissutigalugu piniarnerup ajornakusoornera.

Siuliani taaneqareersutut aningaasanut inatsisip atuuttup akuersissutigineqarnerani aningaasaliiffigineqarnissamik pisariaqartitsineq naatsorsuutigineqarsinnaasimappat ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaatit missingersuusiordermi inatsit naapertorlugu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit akuerineqarsinnaanngillat. Tamanna tunngavigalugu makku paasissutissiissutigeqquneqarput:

A: 1. maj 2007-imi puisit amiinik tunisinermi akit appariaateqarnerat kommunini pineqartuni pingasuni tamani inuussutissarsiutigalugu piniartunut aningaasaqarnikkut qanoq kinguneqarsimava?

B: 2007-imi aningaasanut inatsisip akuersissutigineqarnerata kingorna puisit amiinik tunitsiviit sorliit matusimappat, tamannalu kommunini pineqartuni pingasuni tamani inuussutissarsiutigalugu piniartunut aningaasaqarnikkut qanoq kinguneqarsimasutut nalilerneqarpa?

C: 2007-imi aningaasanut inatsisip akuersissutigineqarnerata kingorna aalisakkanik piniagassanillu allanik tunitsivissat qanoq annertutigisumik ajorseriaateqarsimappat, tamannalu kommunini pineqartuni pingasuni tamani inuussutissarsiutigalugu piniartunut aningaasaqarnikkut qanoq kinguneqarsimasutut nalilerneqarpa?

D: 2007-imi aningaasanut inatsisip akuersissutigineqarnerani aarleqqutigineqartunut sanilliullugit silap pissusaata allannguutaasa piniagassanut sunniutai 2007-imi ajorseriarsimappat?

5. Inuussutissarsiutigalugu piniartut piniarnermit isertitamik saniatigut takornariartitsinermit inuussutissarsiutinillu allanit isertitanik tapertaqartitsisinnanerat Naalackersuisut pimoorullugu sulissutigisimavaat. Kommunini pineqartuni tamani inuussutissarsiutigalugu piniartut piniarnermit isertat saniatigut isertitanik allanik 2007-imi qanoq annertutigisumik tapertaqarsimappat, taamaalillutillu piniagassaasuanerup tunitsivissaaleqinerullu il.il. kingunerisaanik isertitamik ikileriaataat taarteqartissinnaasimallugit?
6. Oqartussaasut sinniisaannit, kattuffinnit kiisalu Avanersuarmi, Qeqertarsuarmi, Aasianni, Ittoqqortoormiini Tasiilamilu inunnit ataasiakkaanit saaffiginnissutinik Naalackersuisut tigusaqarsimasut Naalackersuisut isummernissaannut tunngavissiami allassimavoq. Aammattaaq Aasiannit Qeqertarsuarmillu qinnuteqaatit, taakkunani tunitsivissaginneruneq innersuussutigalugu Naalackersuisut itigartinneqarsimasut ilanngullugu paasissutissiissutigineqarpoq.

A: Kommunini Naalackersuisunut saaffiginnissuteqanngitsuni piniartunut immikkut ittumik tapiissutinut aningaasanik qinnuteqarnissartik Naalackersuisut isumaliutigisimavaat?

B: Kommunit pingasuusut pineqartut saniatigut kommunini allani inuussutissarsiutigalugu piniartoqarpa kommunini pineqartuni pingasuusuni tamani inuussutissarsiutigalugu piniartut agguaqatigiisillugu isertitaasa/inoqutigiit isertitaasa assinginik annikinnerusunilluunniit isertitaqartartunik?

7. Kommunini pingasuusuni pineqartuni inuussutissarsiutigalugu piniartoqarpa ima annertutigisumik isertitaqarsimasunik 2007-imi pisortanit ikiorsiissutinik qinnuteqanngivissimallutik?
8. Kommunini pingasuusuni pineqartuni inoqarpa allanik (assers. ilinniagaqartut kisimiittut meerallit, siusinnartumik pensionisiallit, S.I.K-p ataani piffissani aalajangersimasuni sulisartut assigisaallu) inuussutissarsiutigalugu piniartut isertitaasa assingannik taakkunanngaluunniit ikinnerusunik ukiumut isertitaqartartunik?
9. Tapiissutiginiarneqartut ilaat qanoq annertutigisut pisortanut akiligassatigut kinguaattoorutit matussuserneqarnissaannut atorneqartussatut Naalackersuisunit nalilerneqarpa?
10. Oqartussaasut sinniisaannit, kattuffinnit kiisalu Avanersuarmi, Qeqertarsuarmi, Aasianni, Ittoqqortoormiini Tasiilamilu inunnit ataasiakkaanit saaffiginnissutinik katillugit arfinilinnik Naalackersuisut tigusaqarsimasut Naalackersuisut isummernissaannut tunngavissiami allassimavoq.

A: Saaffiginnissutinik Naalackersuisunit 2005-imi 2006-imilu tiguneqartunit piniartunut immikkut ittumik tapiissutinut aningaasanik Naalackersuisunit qinnuteqarfigineqanngitsunit saaffiginnissutit taakku sutigut allaanerussuteqarpat?

B: Saaffiginnissutit arfinillit taakku ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut qinnuteqarnissamut tunngavigissallugit naammattutut Naalakkersuisunit isigineqarpat?

11. KANUKOKA-mit, KNAPK-mit Ilaqutariinnermullu Pisorta qarfimmit peqataaffigineqartumik Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik suleqatigiissitaliorqoq 2004-mi juullimi piniartunut immikkut ittumik tapiissuteqartoqarnerata kingorna Naalakkersuisut paasissutissiissutigaat. Piniartunut tapiissuteqarnissamik qinnuteqaatinut nutaanut atatillugu ataqatigiissaarinissamik qulakkeerinissaq aammalu suliassa qarfimmi tapiiffigineqarnissamut periarfissat suliniutillu pillugit paasissutissanik siammarterinissaq suleqatigiissitaliornermi siunertarineqarput. Ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaat matumani pineqartoq suleqatigiissitaliamit kaammattuutunik qanoq annertutigisumik tunngaveqarpa?

12. Piniartunut ikiorsiissutit tapiissutillu pitsanngorsarneqarnissaat tunngavilersorluarnissaallu siunertaralugu inuussutissarsiutip iluani isertitatigut pissutsit pillugit aalajangiisussat aalajangersimasumik ilisimasaqalersinnaaqullugit piniarnermik inuussutissarsiuteqartut inuuniarnermi aningaasaqarnikkut atugaannik misissueqqissaarnerup suliarineqarnerani siunertat ilagaat.

Tunumi piniartutut akuersissutillit akileraartussaataitaasut 18 %-ingajaat 10.000 kr.-it ataallugit isertitaqartartut aammalu 25 %-ingajaat 100.000-it 250.000 kr.-illu akornannik isertitaqartut misissueqqissaarnermit ilaatigut takuneqarsinnaavoq. Avannaani kisitsisit taakku 25 %-iullutillu 30 %-iupput. Ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaammik saqqummiussinissamik isumaliutiginninnermi paasissutissat taakku nalunaarusiamilu paasissutissat allat Naalakkersuisunit qanoq ilanngunneqarsimappat?

13. Inuussutissarsiutigalugu piniartunut uppersarneqartumik pisariaqartitsisunut tapiissutit atugassanngortinneqarnissaat siunertaralugu inuussutissarsiutigalugu piniartut pineqartut 245-t isertitaat inoqutigiittullu isertitaat pillugit paasissutissanik Akileraartarnermut Pisorta qarfimmit pissarsiniarnissamut Naalakkersuisut periarfissaqassappat? Taamaattoqassappat paasissutissanik taamaattunik pissarsiniarnermut piffissaq qanoq sivisutigisooq Naalakkersuisut atussagaluurpaat?

14. Ilassutitut aningaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaatinik taamaattunik Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut saqqummiusseqqittoqaqqunagu piniartunut tunngatillugu siumut ungasissumullu isigisumik Naalakkersuisut aaqqiissuteqarnissamik sulissutiginnissasut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap isumaqatigiittup 2002-mi aalajangiinnermini erseqqissaatigaa. 2004-mi juullimi inuussutissarsiutigalugu piniartunut immikkut ittumik tapiissuteqarnermut atatillugu kaammattuut taanna Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamit aammaarlugu uteqqinneqarpoq.

Inuussutissarsiutigalugu piniartunut aaqqiissutaasinnaasut ataavartut pillugit nalunaarusiaq neriorsuutigineqartoq suli naammassineqanngitsoq Naalakkersuisut isummernissaannut tunngavissiami allassimavoq. Pisorta qarfinni suleqatigiissitaliami ilaasortaataqartuni sulisussaaleqineq tamatumunnga pissutaanerarneqarpoq.

Suleqatigiissitaliornerup Naalakkersuisunit nalunaarutigineqarneraniilli ukiunut pingasunut qaangiuttunut tamanut nalunaarusiornerup qanoq ingerlaneranut nassuiaateqaqqullugit Naalakkersuisut qinnuigineqarput.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Augusta Salling
Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap siulittaasua